

РЕШЕНИЕ

№ 36648

гр. София, 06.11.2025 г.

В ИМЕТО НА НАРОДА

АДМИНИСТРАТИВЕН СЪД - СОФИЯ-ГРАД, II КАСАЦИОНЕН СЪСТАВ, в публично заседание на 17.10.2025 г. в следния състав:

ПРЕДСЕДАТЕЛ: Теодора Милева

ЧЛЕНОВЕ: Мария Владимирова

Петър Савчев

при участието на секретаря Десислава Лазарова и при участието на прокурора Яни Костов, като разгледа дело номер **6627** по описа за **2025** година докладвано от съдия Мария Владимирова, и за да се произнесе взе предвид следното:

Производството е по реда на чл. 208 – чл. 228 от Административно-процесуалния кодекс (АПК) във вр. с чл.63в от Закона за административните нарушения и наказания (ЗАНН).

Образувано е по касационна жалба на „ПЛАНЕКС ВАРНА“ ООД, ЕИК:[ЕИК], подадена чрез адв. С., срещу Решение от 29.04.2025 г., постановено по АНД № 1013/2025 г. по описа на Софийски районен съд, НО, 22-ти състав, с което е потвърдено Наказателно постановление № 23-2400577/20.12.2024 г., издадено от директора на дирекция "Инспекция по труда – Софийска област“, с което, на основание чл. 416, ал. 5 от Кодекса на труда на дружеството, е наложена имуществена санкция в размер на 3000 лева за нарушение на чл. 14, ал. 1 от Закона за здравословни и безопасни условия на труд (ЗЗБУТ), във връзка с чл. 16, т. 1, б. „б“ от Наредба № 2 от 22.03.2004 г. за минималните изисквания за здравословни и безопасни условия на труд при извършване на строителни и монтажни работи /Наредба № 2 от 22.03.2004 г./.

В касационната жалба се излагат доводи, че решението е издадено в противоречие с материалния закон и при допуснато съществено нарушение на процесуалните правила. Твърди се, че въззивният съд неправилно е приел, че субект на нарушението по чл. 14, ал. 1 ЗЗБУТ, чл. 16, т. 1, б. „б“ и чл. 61 от Наредба № 2, може да е лице, което няма качеството „строител“ по смисъла на с. р. Счита, че в случая е налице липса на правосубектност от страна на дружеството. Претендира се отмяна на обжалваното решение и потвърденото с него НП.

В съдебно заседание касаторът, редовно призован, не изпраща представител.

Ответникът - директор на дирекция „Инспекция по труда“ Софийска област, чрез юрк. Г., оспорва касационната жалба и моли да бъде потвърдено оспореното решение. Претендира юрисконсултско възнаграждение.

Представителят на Софийска градска прокуратура моли да бъде оставено в сила оспорено решение, като правилно и законосъобразно.

Административен съд София-град, II касационен състав, след като се запозна с обжалваното решение и обсъди, както наведените с касационната жалба основания, така и тези по чл. 218, ал. 2 АПК, намира следното:

Касационната жалба е процесуално допустима, подадена в преклузивния срок по чл. 211 от АПК от надлежна страна и при наличие на правен интерес от оспорване. Разгледана по същество, жалбата е неоснователна.

Районният съд, въз основа на събраните писмени и гласни доказателства, е установил от фактическа страна следното:

На 16.10.2024 г. била извършена проверка по спазване на трудовото законодателство на „ПЛАНЕКС ВАРНА“ ООД в обект на контрол: „[жк], надвеси, подпорни стени, градински елементи, ограда и пречиствателно съоръжение в УПИ-1908 за жилищно строителство, спорт и въжена линия“, кв. 1, местност в.з. „М. долина-Бункера“, р-н В., [населено място]. При проверката е констатирано, че на обекта, представляващ работно място, не са осигурени здравословни и безопасни условия на труд, така че опасностите за живота и здравето на работещите да бъдат отстранени, ограничени или намалени, като не са осигурени комплексни ЗБУТ на всички работещи, на подизпълнителите, в това число „ХАСИ ГРУП“ ЕООД, „ХАСИ ИНЖЕНЕРИНГ“ ЕООД, и на лицата, самостоятелно упражняващи трудова дейност, при извършване на СМР на изпълняваните строежи, в съответствие с минималните изисквания за ЗБУТ във всички случаи, свързани с работата, като не са били предприети мерки срещу падане от височина на сграда „И“, при монтаж на кофража на първа етажна плоча. Констатирано е, че не е обезопасено чрез приспособления /съоръжения, ограждения/ достатъчно високи и изградени най-малко от защитна бордова лента за краката, главно и средно перило за ръцете или чрез еквивалентно алтернативно решение. При извършената проверка на 16.10.2024 г. на обекта работил краниста К. Х., който монтирал кофражни платна от площадката, необезопасена по контура срещу падане от височина; там работило и лицето Г. Г..

За така констатираното в качеството на работодател по смисъла на §1, т.1 от ДР на КТ, както и по смисъла на §1, т. 2 от ЗД на ЗЗБУТ, от АНО е ангажирана отговорността на „ПЛАНЕКС ВАРНА“ ООД, като е съставен АУАН № 23-2400577/22.10.2024 г. от М. М. М. – главен инспектор при ДИТ-СО. Нарушението е квалифицирано по 14, ал. 1 от ЗЗБУТ, във връзка с чл. 16, т. 1, б. “б” от Наредба № 2 от 22.03.2004 г. и чл. 61 от същата наредба. Срещу АУАН не са депозиран писмени възражения. Въз основа на съставения АУАН и при идентично описание на фактическата обстановка и при същата правна квалификация като посочената в АУАН е издадено обжалваното НП, с което на дружеството-касатор в качеството на работодател и на осн. чл. 416, ал. 5 вр. чл. 413, ал. 2 КТ е наложена имуществена санкция в размер на 3 000 лева.

При така установената фактическа обстановка СРС е приел, че при издаване и връчване на АУАН и НП не са допуснати нарушения, като са били спазени изискванията на чл. 40, ал. 1, чл. 42, чл. 43, ал. 1 от ЗАНН.

Съдът е счел за неоснователно възражението на дружеството, че няма качеството на работодател по смисъла на §1, т. 2 от ДР на ЗЗБУТ и качеството на възложител по смисъла на §1, т. 1 от Наредба № 2/22.03.2004 г. В тази връзка решаващият състав се е позовал на представен по делото договор от 07.11.2023 г., сключен с „Планекс Проджект Мениджмънт“ ООД, съгласно който

касаторът има качеството на изпълнител по отношение на СМР на процесния обект, като на 29.01.2024 г. е сключен и договор за строителство с „Хаси инженеринг“ ЕООД. Обоснован е извод, че дружеството е адресат на АНО доколкото несъмнено има качеството на работодател и възложител. По отношение на материалната законосъобразност на обжалваното НП от решаващия състав е прието, че дружеството е осъществило състава на вмененото му нарушение по чл. 14, ал. 1 ЗЗБУТ вр. чл. 16, т. 1, б. „б“ от Наредба № 2/22.03.2004 г. По отношение размера на наложената санкция е прието, че същата правилно е определена в предвидения в разпоредбата на чл. 413, ал. 2 КТ размер близък до минималния.

По тези съображения, подробно мотивирани в обжалвания съдебен акт, Софийски районен съд е потвърдил процесното НП.

Пред настоящата инстанция не са ангажирани нови писмени доказателства.

Решението е валидно, допустимо и правилно и не страда от визираните в жалбата пороци. Въз основа на събраните по делото доказателства районният съд правилно е установил фактическата обстановка по спора, въз основа на която е направил законосъобразни правни изводи, които се споделят от настоящия касационен състав и не е необходимо да се преповтарят.

Неоснователни са възраженията на касатора за неправилност на изводите на въззивния съд, че законосъобразно е ангажирана административнонаказателната отговорност на дружеството за извършеното нарушение на чл. 14, ал. 1 ЗЗБУТ.

В тази връзка съдът съобразява следното:

Съгласно чл. 275, ал. 1 от КТ "Работодателят е длъжен да осигури здравословни и безопасни условия на труд, така че опасностите за живота и здравето на работника или служителя да бъдат отстранени, ограничени или намалени. Конкретните правила са разписани в ЗЗБУТ, а когато се касае за случай на СМР са доразвити в Наредба № 2/22.03.2004 г. В нормата на чл. 14, ал. 1 от ЗЗБУТ е посочено, че юридическите и физическите лица, които самостоятелно наемат работещи,... са длъжни да осигурят здравословни и безопасни условия на труд във всички случаи, свързани с работата, както на работещите, така и на всички останали лица, които по друг повод се намират във или в близост до работните помещения, площадки или места.

Предвид посочената нормативна уредба касационната инстанция счита, че за „ПЛАНЕКС ВАРНА“ ООД съществува задължение "във всички случаи", да осигурява здравословни и безопасни условия на труд, свързани с работата както на работещите, така и на всички останали лица, които по друг повод се намират във или в близост до работните помещения, площадки или места, в т. ч и във вътрешната част на процесния строеж.

На следващо място, според разпоредбата на чл. 16, т. 1, б. "б" и чл. 61 от Наредба № 2/22.03.2004 г., строителят осигурява комплексни ЗБУТ на всички работещи на строителния обект, на подизпълнителите и на лицата, самостоятелно упражняващи трудова дейност, при извършване на СМР на изпълняваните от него строежи, в съответствие с минималните изисквания на тази наредба, в това число и по отношение на паданията от височина, които се предотвратяват чрез приспособления(съоръжения, ограждения), които са достатъчно високи и са изградени най-малко от защитна бордова лента за крака, главно перило за ръце и средно перило за ръце или чрез еквивалентно алтернативно решение. Безспорен и доказан е и фактът на нарушението като липсва неяснота относно качеството на наказаното дружество, а именно „работодател“. Безспорно е установено от доказателствата по делото, че „ПЛАНЕКС ВАРНА“ ООД има качеството "строител" - той е страна (изпълнител) по договор за строителство от 07.11.2023 г., сключен с „Планекс Проджект Мениджмънт“ ООД, както и качеството "работодател" по смисъла на § 1, т. 10 от Наредба № 2/22.03.2004 г.

Субект на административнонаказателна отговорност по чл. 413, ал. 2 КТ е лице, което има

качеството на "работодател". Легалната дефиниция на "работодател" е дадена в § 1, т. 1 от ДР на Кодекса на труда - "Работодател" е всяко физическо лице, юридическо лице или негово поделение, както и всяко друго организационно и икономически обособено образувание (предприятие, учреждение, организация, кооперация, стопанство, заведение, домакинство, дружество и други подобни), което самостоятелно наема работници или служители по трудово правоотношение, включително за извършване на надомна работа и работа от разстояние и за изпращане за изпълнение на работа в предприятие ползвател.

В този смисъл, следва да се има предвид, че законодателят е уредил обществените отношения, свързани с осигуряване на здравословни и безопасни условия на труд в специален закон, а именно в Закона за здравословни и безопасни условия на труд /ЗЗБУТ/. Касационният съд намира, че в настоящата хипотеза при определяне качеството на "работодател" намира приложение легалната дефиниция на понятието, съдържаща се в § 1, т. 10 от ДР на Наредба № 2/22.03.2004 г., която съответства на същото понятие, дадено и в специалния ЗЗБУТ. Съгласно § 1, т. 2 от ДР на ЗЗБУТ – "Работодател" е 1. понятието, определено в § 1, т. 1 от ДР на Кодекса на труда, и 2. всеки, който възлага работа и носи цялата отговорност за предприятието, кооперацията или организацията. Законодателят не случайно е разширил кръга на субектите, които определя като работодатели съгласно ЗЗБУТ и другите подзаконовни нормативни актове, уреждащи обществените отношения, свързани с осигуряване на здравословни и безопасни условия на труд в насока засилване на защитата на лицата, полагащи труд. В този смисъл следва да се приеме, че в процесния случай дружеството има качеството на "работодател" по смисъла на § 1, т. 10 от ДР на Наредба № 2/22.03.2004 г., която определя като работодател всяко физическо лице, юридическо лице или негово поделение, което самостоятелно наема работещи по трудово правоотношение, както и всеки, който възлага работа и носи цялата отговорност за организационно и икономически обособено образувание (предприятие, учреждение, организация, кооперация, стопанство, заведение, домакинство, дружество и др.).

Затова приложимата санкционна норма по отношение на възложителя за нарушението по чл. 16, т. 1, б. "б" от Наредба № 2/22.03.2004 г. е тази по чл. 413, ал. 2 КТ. Предвид разпоредбата на чл. 16, т. 1, б. "б" от Наредба № 2/22.03.2004 г., която въвежда конкретни задължения за осигуряване на ЗБУТ за строителя, вкл. и задължението да осигурява комплексни ЗБУТ на всички работещи на строителния обект, вкл. на подизпълнителите при извършване на СМР на изпълняваните от него строежи, в съответствие с минималните изисквания на тази наредба, правилно е ангажирана административнонаказателната отговорност на санкционираното дружество, в качеството му на работодател.

По отношение на размера на наложеното наказание, настоящият съдебен състав счита, че така определен, същият е около предвидения минимум и изпълнява превантивната си и предупредително-възпиращата си функции по отношение на нарушителя и на останалите членове на обществото.

Предвид изложеното, касационната жалба е неоснователна, а обжалваното решение – правилно, като при постановяването му не са допуснати твърдяните нарушения, поради което следва да се остави в сила.

С оглед изхода на спора в полза на ответника следва да се присъди юрисконсултско възнаграждение в размер на 130 лева, определено съобразно чл. 27е от Наредбата за заплащането на правната помощ, във вр. с чл. 37 от Закона за правна помощ.

Воден от горното и на основание чл. 221, ал. 2 АПК, вр. чл. 63в от ЗАНН, Административен съд София – град, II касационен състав,

Р Е Ш И:

ОСТАВЯ В СИЛА решение от 29.04.2025 г., постановено по АНД № 1013/2025 г. по описа на Софийски районен съд, НО, 22-ти състав.

ОСЪЖДА „ПЛАНЕКС ВАРНА“ ООД, ЕИК -[ЕИК], представлявано от управителя Д. М. Г., да заплати на Изпълнителна агенция „Главна инспекция по труда“, сума в размер на 130 (сто и тридесет) лева разноси по делото.

Решението е окончателно.

ПРЕДСЕДАТЕЛ:

ЧЛЕНОВЕ: